

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a soudců Mgr. Jitky Zavřelové a Mgr. Jana Čížka v právní věci

žalobce: **V. N. T.**, narozen dne X,
státní příslušník X,
bytem X,

zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
se sídlem Příkop 8, Brno,

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
se sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2018, č. j. MV-146708-4/SO-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobci se vrací přeplatek na soudním poplatku ve výši 3 000 Kč.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v

záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho odvolání proti rozhodnutí M. v. (dále jen „m.“) ze dne 28. 11. 2017, č. j. OAM-1565-10/ZR-2017. M. tímto rozhodnutím zrušilo platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), s odůvodněním, že žalobkyni byl udělen trvalý pobyt na základě osvědčení o znalosti českého jazyka, které neodpovídalo skutečnosti. Současně m. stanovilo žalobci lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území České republiky.

2. Žalobce tvrdí, že osvědčení o znalosti českého jazyka na úrovni A1 převzal v dobré víře poté, co se účastnil jazykové zkoušky, a v dobré víře ho též předložil k žádosti o povolení k trvalému pobytu. Žalobce nesouhlasí s názorem žalované, podle níž si musel být vědom, že zkoušku nesložil úspěšně. Žalobci nebylo známo, jak měla zkouška probíhat a z kolika částí se měla skládat. O podrobnosti spojené se zkouškou se nezajímal, pouze věděl, že musel zkoušku vykonat a poté předložit osvědčení k žádosti o povolení k trvalému pobytu. Žalobce se zajímal pouze o to, zda dostane osvědčení, či nikoliv. Nemohl předpokládat, že by mu osvědčení mohlo být vydáno, aniž by zkoušku složil úspěšně. Tvrzení žalované, podle níž si žalobce musel být s ohledem na svůj předchozí pokus vědom, že zkoušku ani napodruhé nesložil úspěšně, žalobce pokládá za nelogické. O tom, že zkoušku lze úspěšně složit až po ústní části, žalobce nikdo neinformoval. Při znalosti českého jazyka na úrovni A1 není zkoušený z jazyka schopen porozumět zkušebními pravidly. Dále mu nemohlo být přičítáno k tíži, že si na jednání přibral tlumočníka, což mu žalovaná vytkla. Žalobce má právo na tlumočníka a fakt, že se s ním účastnil jednání, nedokládá, že jeho znalost jazyka není na požadované úrovni.
3. Ustanovení § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je transpozicí čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále jen „směrnice 2003/109/ES“), avšak neobsahuje požadavek, aby se žadatel dopustil podvodného jednání. Citované ustanovení zákona o pobytu cizinců je tak dle žalobce v rozporu se směrnicí 2003/109/ES, jejímuž čl. 9 odst. 1 písm. a) by měl být přiznán přímý nebo alespoň nepřímý účinek. Žalobce se podvodu nedopustil a nebylo mu známo, že jazykovou zkoušku podle záznamových archů nesložil úspěšně. Opačné tvrzení žalované nemá oporu ve spisovém materiálu. Žalovaná ani m. nevedly žádné dokazování ohledně povědomí žalobce o obsahu záznamových archů. V napadeném rozhodnutí navíc absentuje výklad pojmu podvodné jednání ve smyslu směrnice 2003/109/ES, a tak z něj nelze zjistit, jak žalovaná tomuto pojmu rozumí. Proto je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
4. Žalobce je dále přesvědčen o tom, že správní orgány by mohly zrušit platnost jeho povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců pouze tehdy, pokud by žalobce předložil padělaný nebo pozměněný doklad, nebo pokud by předložený doklad osvědčoval podstatné údaje, které by neodpovídaly skutečnosti. O první z těchto případů v souzené věci nešlo a ohledně druhého správní orgány neprovedly dokazování. Tvrzení, že osvědčení obsahovalo nepravdivý údaj ohledně neznalosti českého jazyka, by podle žalobce mohlo obstát jen tehdy, kdyby žalobce znalost jazyka na úrovni A1 skutečně neměl. Nesložení jazykové zkoušky však nepotvrzuje, že žalobce nezná český jazyk na úrovni A1. Zkouška z českého jazyka nadto není podstatným údajem pro posouzení žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu, neboť požadavek na její složení nemá oporu

ve směrnici 2003/109/ES. Podle čl. 9 odst. 2 směrnice 2003/109/ES členské státy mohou požadovat, aby příslušníci třetích zemí dodržovali integrační opatření v souladu s vnitrostátním právem. Integrační opatření však není totožné s požadavkem na předložení osvědčení o zkoušce z českého jazyka.

5. Osvědčení o znalosti českého jazyka je dle žalobce veřejnou listinou požívající presumpci správnosti. Toto osvědčení dosud nebylo zrušeno. Ze správních rozhodnutí tak není patrné, proč byla sdělení ředitele S. p. š. s. a j.š. s právem státní jazykové zkoušky, K. IV, H. 191 (dále jen „j. š.“) přiznána vyšší právní síla než veřejné listině. Případné pochybení j. š. navíc nemůže být přenášeno na žalobce, který byl v dobré víře a jehož práva měla být ve správním řízení chráněna.
6. Žalovaná odmítla námitky uplatněné v žalobě jako nedůvodné. Uvedla, že její postup je v souladu s judikaturou, na kterou odkázala. Žalovaná označila tvrzení o neznalosti průběhu jazykové zkoušky za účelové. Odkázala na vyhlášku č. 348/2008 Sb., která stanovuje rozsah jazykové zkoušky, a uvedla, že pokud se žalobce nezajímal o předpis, jenž mu stanovil povinnost prokázat rozsah znalostí českého jazyka, nelze jeho jednání považovat za jednání v dobré víře. Prokázání písemné i ústní úrovně komunikace je podmínkou stanovenou výše uvedeným právním předpisem a žalobce si tohoto předpisu měl být vědom. Neznalost zákona neomlouvá. Tvrzení žalobce, že osoby disponující úrovní češtiny A1 nejsou schopny porozumět pokynům stanoveným k jazykové zkoušce, označila za absurdní, neboť tyto pokyny obsahují i místo a čas konání zkoušky, pokyny jak správně vyplňovat odpovědní archy, co mají ke zkoušce doložit atd. Těmto pokynům žalobce zjevně porozuměl. Z hlediska naplnění důvodu dle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a dle čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES postačuje prokázat, že k získání povolení došlo podvodným jednáním, ale není nutné prokázat podvodné jednání ze strany cizince. Odpovědnost za správnost předložených dokladů nesl žalobce, který nebyl oprávněn předložit m. o., pokud při jazykové zkoušce neprokázal potřebnou znalost českého jazyka. Žalobní argumentace ohledně neznalosti podmínek zkoušky má žalovaná za nevěrohodnou s ohledem na to, kolika jinými informacemi žalobce disponoval (např. na jaké š. zkouška probíhá, jaké doklady se při ní musí předložit, kolik činí poplatek, zda lze zkoušku opakovat). Jako nevěrohodné se pak žalované jeví to, že by zkušební komise zatajila žalobci existenci ústní části zkoušky nebo že by se žalobce nezajímal o to, zda zkoušku skutečně složil. Svým podpisem na žádosti o povolení k trvalému pobytu žalobce *de facto* stvrdil, že se dostavil k ústní části zkoušky a že ji úspěšně složil, což však nebylo pravdou.
7. O nedosažení potřebné znalosti českého jazyka podle žalované svědčí dokumentace o průběhu a výsledku jazykové zkoušky. Prověření znalosti žalobce ve správním řízení nebylo nutné. K vyvrácení pravdivosti osvědčení o znalosti českého jazyka stačila dokumentace, kterou si m. vyžádalo od j. š. Nerozhodné je naopak to, že j. š. nezahájila řízení o zrušení platnosti osvědčení. Závěrem žalovaná konstatuje, že směrnice 2003/109/ES umožňuje, aby členské státy samy učinily integrační opatření. Takovým integračním opatřením je v případě České republiky prokázání znalosti českého jazyka na úrovni A1, jehož účelem je zajistit, aby na území nepobývali jako držitelé povolení k trvalému pobytu ti cizinci, kteří se dostatečně nesžili s Českou republikou.
8. V replice žalobce uvádí, že jeho dobrá víra se vztahovala k úspěšnému složení jazykové zkoušky a nikoli k obsahu právního předpisu. Žalobce byl schopen porozumět jednoduchým pokynům (např. kam se dostavit, kdy zahájit a ukončit vyplňování testu a

jak označit správnou odpověď), a navíc viděl, co činili ostatní účastníci zkoušky, nebo mohl správný postup odvodit ze vzhladu vyplňovacích archů. Nebyl však schopen porozumět složitým konstrukcím ohledně potřebného percentilu a následkům nedosažení této hranice. Žalobce při svém druhém pokusu (stejně jako při prvním) vyplnil test a po obdržení osvědčení měl za to, že byl úspěšný. Správní orgány se vůbec nezabývaly tím, proč j. š. vydala osvědčení v situaci, kdy žalobce zkoušku nesložil. Podvodné jednání ve smyslu směrnice 2003/109/ES nebylo zjištěno u žalobce ani u třetí osoby. Ve vztahu k vyvrácení správnosti veřejné listiny důkazem opaku žalobce konstatuje, že žalovanou citované případy se týkaly skutkově odlišných situací, v nichž dotčené osoby musely mít povědomí o tom, že činily něco, co bylo v rozporu s obsahem veřejné listiny. V právě souzené věci však žalobce nebyl osobou schopnou posoudit svou jazykovou úroveň na stupnici evropského referenčního rámce.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil následující relevantní skutečnosti.
10. Žalobce během správního řízení rozporoval tvrzení j. š. o tom, že mu nebylo vydáno osvědčení o znalosti českého jazyka, a naopak tvrdil, že příslušné osvědčení v dobré víře převzal a použil v řízení o povolení k trvalému pobytu. Ve správním spise je založeno osvědčení o znalosti českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu na území České republiky (evidenční číslo dokladu X), které (dle jeho obsahu) j. š. vydala žalobci dne 3. 6. 2015.
11. Dne 18. 5. 2016 m. vydalo své v pořadí první rozhodnutí, jímž zrušilo platnost povolení žalobce k trvalému pobytu s odůvodněním, že osvědčení, které žalobce doložil ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu, neodpovídalo skutečnosti, čímž byl naplněn důvod ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu. Žalovaná toto rozhodnutí m. zrušila rozhodnutím ze dne 12. 9. 2016 a řízení zastavila z důvodu, že v oznámení m. o zahájení řízení doručovaném žalobci nebyl uveden předmět řízení, což je závažnou vadou, v důsledku níž nebylo řízení řádně a zákonně zahájeno. Doplnila, že skutkový stav spočívající na sdělení š., že žalobce u zkoušky neuspěl, je třeba doplnit o důkaz o tom, že j. š. uvedené osvědčení o vykonání zkoušky nevydala nebo že je osvědčení falešné. Dále žalovaná upozornila m., že ve věcech zahájených z moci úřední (v projednávané věci) spočívá břemeno důkazní na správním orgánu.
12. Součástí spisového materiálu je dokumentace ke zkoušce od j. š., která obsahuje evidenční list uchazeče, potvrzení o zkoušce a odpovědní listy. Dle evidenčního listu byl žalobce jakožto uchazeč s přiděleným kódem X dne 3. 6. 2015 přítomen u zkoušky a zkontrolován. Podle potvrzení o zkoušce dosáhl žalobce v dílčích písemných úkolech čtení s porozuměním 4 body (20 %), poslech s porozuměním 7 bodů (35 %) a v psaní 8 bodů (40 %). Ústní části zkoušky se žalobce neúčastnil, a tedy z ní získal 0 bodů. V potvrzení jsou uvedena jména hodnotitelů, k nimž jsou u písemné části připojeny podpisy. Jednotlivé počty bodů odpovídají bodovému hodnocení uvedenému v odpovědních listech u úkolů čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a psaní. Odpovědní listy jsou označeny kódem uchazeče X a opatřeny podpisy hodnotitelů.
13. J. š. vyjádřením ze dne 14. 12. 2015 sdělila m., že žalobce se zúčastnil dne 3. 6. 2015 zkoušky znalosti českého jazyka. Jednalo se o opakovaný pokus, žalobce zkoušku nevykonával a nebylo mu vydáno osvědčení. Ústní část zkoušky se nekonala.

14. M. následně přípisem ze dne 29. 5. 2017 oznámilo zahájení správního řízení ve věci zrušení povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. M. vyrozumělo žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, načež vydalo své v pořadí druhé rozhodnutí ze dne 28. 11. 2017, jímž opětovně zrušilo povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a stanovilo žalobci třicetidenní lhůtu k vycestování z území České republiky. Úvodem m. konstatovalo, že dne 29. 5. 2017 obdrželo podnět na zahájení předmětného řízení, jenž obsahoval sdělení j. š., podle něž se dne 3. 6. 2015 žalobce účastnil jazykové zkoušky, zkoušku nevykonal a nebylo mu vystaveno osvědčení. Podle sdělení j. š. žalobce v jednotlivých částech zkoušky získal: 4 body za čtení s porozuměním, 7 bodů za poslech s porozuměním, 8 bodů za psaní. Ústní část žalobce nevykonal, neboť k úspěšnému složení zkoušky musel žalobce získat alespoň 12 bodů v každé části, což se mu nepodařilo, proto nebyl k ústní části připuštěn. Na základě uvedených údajů mělo m. za prokázané, že žalobce zkoušku nevykonal, ačkoliv předložil osvědčení o tom, že byl úspěšný. Povolení k trvalému pobytu bylo žalobci vydáno na základě náležitostí, jež neodpovídají skutečnosti. Proto na základě § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců m. žalobci zrušilo povolení k trvalému pobytu a na základě § 77 odst. 3 téhož zákona mu stanovilo lhůtu 30 dnů k vycestování.
15. Proti rozhodnutí m. ze dne 28. 11. 2017 podal žalobce odvolání, které žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla jako nedůvodné. Žalovaná konstatovala, že řízení bylo zahájeno v souladu s § 42 a § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Zahájení řízení není v rozporu s jejím rozhodnutím ze dne 12. 9. 2015, neboť v tomto rozhodnutí se vyjádřila v tom smyslu, že v daném případě lze zahájit další řízení z moci úřední. Dále uvedla, že ze sdělení j. š. i z dokladů o průběhu jazykové zkoušky je zřejmé, že žalobce dne 3. 6. 2015 u zkoušky neuspěl. K úspěšnému složení písemné části zkoušky bylo třeba získat alespoň 12 bodů (60 %) z každého ze tří písemných úkolů, což žalobce nesplnil, a proto nebyl připuštěn k ústní části zkoušky, kde tedy též nemohl dosáhnout požadovaných 12 bodů. Protože žalobce u jazykové zkoušky neuspěl, nemohlo mu být vydáno osvědčení. Dokumentace získaná od j. š. podávala dle žalované přesvědčivý obraz o průběhu a výsledku jazykové zkoušky. Žalobce tak v řízení o povolení k trvalému pobytu předložil osvědčení, které obsahovalo údaje podstatné pro posouzení žádosti, jež neodpovídaly skutečnosti. Nemohl proto splnit podmínku dle § 70 odst. 2 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Toho, že nesplnění podmínek muselo být konstatováno zkušební komisí, si žalobce musel být vědom. Stejně tak mu musela být známa kritéria pro úspěšné složení jazykové zkoušky (pokud mu známa nebyla, měl se informovat u j. š. či zkušební komise).
16. Žalovaná dále odkázala na čl. 5 odst. 2 a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES a konstatovala, že platnost povolení k trvalému pobytu lze zrušit, dopustí-li se cizinec v souvislosti s osvědčením, na jehož základě získal povolení k trvalému pobytu, podvodného jednání. Žalobce nemohl jednat v dobré víře a musel si být vědom toho, že neprokázal svou jazykovou schopnost v rozsahu nutném pro získání osvědčení. K namítanému závěru o spáchání trestného činu dle § 348 odst. 1 alinea druhá zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) uvedla, že z obsahu napadeného rozhodnutí nevyplývalo, že m. učinilo závěr o spáchání trestného činu, nýbrž je postaveno na skutečnosti, že předložené osvědčení neodpovídá skutečnosti. Žalovaná také uvedla, že m. nemá povinnost v rámci předmětného řízení posuzovat dopad napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce (viz rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 Azs 218/2015-51).

Posouzení žalobních bodů

17. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), načež shledal, že žaloba není důvodná. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto postupem vyjádřili souhlas v intencích § 51 odst. 1 s. ř. s. Jednání nebylo třeba nařizovat ani za účelem dokazování, neboť seznámení se s obsahem správního spisu nevyžaduje provádění dokazování (např. rozsudek N. s. s. ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117).
18. Podle § 70 odst. 2 písm. h) zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen k žádosti o povolení k trvalému pobytu předložit doklad prokazující požadovanou znalost českého jazyka vydaný osobou uskutečňující zkoušku znalosti českého jazyka v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem vydaným podle § 182a odst. 1 písm. a), není-li dále stanoveno jinak. Podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců m. zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinci trvalý pobyt povolen na základě předložených padělaných anebo pozměněných náležitostí nebo náležitostí, v nichž uvedené údaje podstatné pro posouzení žádosti neodpovídají skutečnosti.
19. Výkladem těchto ustanovení se N. s. s. zabýval v případech, jež byly skutkově podobné nyní souzené věci, tj. v případech, kdy m. zrušilo cizinci platnost povolení k trvalému pobytu z důvodu, že cizinec v řízení o povolení k trvalému pobytu předložil osvědčení o znalosti českého jazyka vydané j. š., která posléze informovala m. o tom, že se cizinec jazykové zkoušky zúčastnil, ovšem zkoušku úspěšně nesložil a nebylo mu vydáno osvědčení. Toto tvrzení j. š. v případech řešených N. s. s. dokládala dokumentací, z níž plynulo, že cizinec nebyl úspěšný již u písemné části zkoušky, a tak nebyl vůbec připuštěn k ústní části. V rozsudku ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 Azs 430/2018-38, dospěl N. s. s. k závěru, že údaje uvedené v osvědčení o znalosti českého jazyka neodpovídaly skutečnosti. Cizinec, který jazykovou zkoušku absolvoval již podruhé, si musel být vědom, že se zkouška skládá ze dvou částí a že k jejímu úspěšnému složení je nutné úspěšně absolvovat obě její části. I pokud by snad cizinci bylo nějakým nedopatřením vydáno osvědčení o složení zkoušky poté, co ani neabsolvoval její druhou část, nebylo by možno doložení takové listiny – zjevně neodpovídající skutečnosti – k žádosti o povolení k trvalému pobytu považovat za jednání učiněné v dobré víře. Obdobně také v rozsudku ze dne 10. 4. 2019, č. j. 9 Azs 392/2018-48, N. s. s. konstatoval, že cizinec, který zkoušku již jednou neúspěšně absolvoval, si musel být vědom toho, jak tato zkouška probíhá. Nebyl-li připuštěn k ústní části, pak mu muselo být zřejmé, že u zkoušky neuspěl. Představu, že by se cizinci dostavovali k vykonání jazykové zkoušky, aniž by vůbec znali nejzákladnější podmínky jejího úspěšného složení, a tedy aniž by na jejím konci vůbec pochopili, zda ji absolvovali, označil N. s. s. za neuvěřitelnou. Cizinec, který přiložil ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu osvědčení, podle něhož u jazykové zkoušky uspěl, přestože neabsolvoval její ústní část, nemohl být v dobré víře. *„Naopak si musel být vědom, že pozitivní osvědčení, které navzdory negativnímu výsledku zkoušky k žádosti přiložil, je buď padělané, nebo pozměněné nebo že přinejmenším údaje v něm obsažené neodpovídají skutečnosti. Kterákoli z těchto tří možností dostačuje podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu.“*
20. N. s. s. ve své judikatuře také dospěl k závěru, že § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců není v rozporu s čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES, podle kterého

dlouhodobě pobývajících rezident ztrácí nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, jestliže bylo zjištěno, že právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta bylo získáno podvodem. Podle N. s. s. není v rozporu se smyslem čl. 9 odst. 1 písm. a) této směrnice ani se samotnými cíli směrnice, pokud vnitrostátní předpis stanoví jako důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu to, že byl pobyt povolen na základě náležitosti, podstatné pro posouzení žádosti, která neodpovídá skutečnosti (viz již citovaný rozsudek č. j. 1 Azs 430/2018-38). Není přitom sporu o tom, že úspěšné složení jazykové zkoušky (předložení osvědčení o něm) je podstatnou podmínkou pro získání povolení k trvalému pobytu. Požadavek na doložení určité znalosti českého jazyka jako předpoklad pro udělení povolení k trvalému pobytu je přitom zcela v souladu s čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/109/ES. Toto ustanovení členským státům přiznává možnost podmínit získání postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta předchozím splněním některých integračních podmínek. Prokázání znalosti jazyka hostitelského členského státu na určité úrovni je zcela jistě v souladu s naplňováním cílů sledovaných směrnicí, neboť jeho smyslem je usnadnit komunikaci mezi státními příslušníky třetích zemí a státními příslušníky dotčeného státu a případně podpořit vzájemné působení a rozvoj sociálních vztahů mezi nimi. Takový požadavek tedy lze beze sporu považovat za integrační opatření. Povinnost složit zkoušku z jazyka na určité úrovni, jako předpoklad pro udělení povolení k trvalému pobytu, tak nelze považovat za požadavek, který by byl v rozporu s unijním právem (srov. rozsudek S. d. EU ze dne 4. 6. 2015, C-579/13 *P. a S.*, odst. 47-49). Český právní řád požaduje prokázání toliko základní znalosti českého jazyka (na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), což je zajisté naprosto přiměřené pro získání povolení k trvalému pobytu.

21. Z povinnosti vykládat § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců konformně s čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/109/ES nicméně plyne, že k naplnění jeho podmínek je potřebný taktéž aspekt podvodného jednání, byť v samotném zákonném ustanovení není výslovně uveden. Jinak řečeno, ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu je možno přistoupit pouze tehdy, pokud jsou cizincem předložené náležitosti padělané anebo pozměněné, v takovém případě je totiž aspekt „podvodnosti“ obsažen již v samotném pojmu padělání či pozměnění, anebo pokud cizinec předloží náležitosti, v nichž uvedené údaje podstatné pro posouzení žádosti neodpovídají skutečnosti, a to z důvodu podvodného jednání. Z ničeho však neplyne, že by podmínka „podvodu“ uvedená v čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES byla naplněna pouze např. spácháním trestného činu podvodu ve smyslu § 209 trestního zákoníku, neboť takový výklad by odporoval principu autonomního výkladu pojmů unijního práva. I s přihlédnutím k jiným jazykovým verzím uvedeného článku lze dovodit, že pouze požaduje, aby právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta bylo získáno „podvodným jednáním“ v obecném významu tohoto spojení, nikoli nutně aby bylo získáno „podvodem“ ve smyslu skutkové podstaty trestního zákoníku. Ze směrnice 2003/109/ES a ani z § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců přitom neplyne předpoklad, že se podvodného jednání musí dopustit sám cizinec, o jehož povolení k trvalému pobytu jde. Naopak S. d. EU v rozsudku ze dne 14. 3. 2019, C-557/17 *Y. Z. a další*, odst. 64-74, dospěl k závěru, že se nikdo nemůže dovolávat zachování práv, která byla nabyta podle směrnice 2003/109/ES prostřednictvím podvodu, nezávisle na tom, zda tento podvod byl, či nebyl spáchán nositelem těchto práv nebo zda mu byl znám, protože rozhodující skutečností je, že nabytí uvedených práv bylo důsledkem podvodu. O podvodné jednání ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES se dle N. s. s. jedná tehdy, pokud cizinec doloží ke své žádosti o povolení

k trvalému pobytu osvědčení prokazující úspěšné složení jazykové zkoušky, přestože zkoušku nesložil úspěšně, čehož si musel být vědom. Za takové situace není třeba dále zjišťovat, zda kromě podvodného jednání samotného cizince, spočívajícího v předložení vědomě nepravdivého osvědčení m., bylo přítomno i další podvodné jednání spočívající ve vyhotovení tohoto osvědčení, ať už v podobě jeho zfalšování, pozměnění nebo třeba vyhotovení pracovníkem j. š. v důsledku korupce (viz opakovaně zmiňovaný rozsudek N. s. s. č. j. 9 Azs 392/2018-48).

22. N. s. s. se zabýval i tím, že požadavek na doložení určité znalosti českého jazyka jako předpokladu pro udělení povolení k trvalému pobytu je v souladu s čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/109/ES, podle něhož mohou členské státy požadovat, aby státní příslušníci třetích zemí dodržovali integrační opatření v souladu s vnitrostátním právem. Prokázání znalosti jazyka hostitelského členského státu na určité úrovni zcela jistě je v souladu s naplňováním cílů sledovaných směrnicí, neboť jeho smyslem je usnadnit komunikaci mezi státními příslušníky třetích zemí a státními příslušníky dotčeného státu a případně podpořit vzájemné působení a rozvoj sociálních vztahů mezi nimi. Takový požadavek lze dle N. s. s. považovat za integrační opatření. Prokázání toliko základní znalosti českého jazyka na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky je pak zajiště naprosto přiměřené pro získání povolení k trvalému pobytu (rozsudek N. s. s. č. j. 1 Azs 430/2018-38).
23. Zdejší soud se v právě projednávané věci přidržel shora citovaných právních názorů, které poskytují odpověď na většinu uplatněných žalobních bodů. Ve vztahu k žalobní argumentaci týkající se výkladu rozhodné právní úpravy tak soud pouze shrnuje, že § 77 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců skutečně je nutno vykládat v souladu se směrnicí 2003/109/ES tak, že zrušit platnost povolení k trvalému pobytu lze jen tehdy, pokud je přítomen také aspekt podvodného jednání. Takovým podvodným jednáním může být i předložení osvědčení o znalosti českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu, které prokazuje úspěšné složení jazykové zkoušky, přestože zkouška byla složena neúspěšně a cizinec si toho musel být vědom. Že je osvědčení o znalosti českého jazyka podstatnou náležitostí žádosti o povolení k trvalému pobytu, plyne z § 70 odst. 2 písm. h) zákona o pobytu cizinců, v němž uvedený požadavek na předložení dokladu prokazujícího znalost českého jazyka není v rozporu s čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/109/ES.
24. Co se skutkového stavu týče, soud má za prokázané, že žalobce dne 3. 6. 2015 nesložil požadovanou zkoušku z českého jazyka. Z dokumentace předložené j. š. totiž vyplynulo, že se žalobce uvedeného dne ke zkoušce dostavil a absolvoval její písemnou část, nedosáhl však 60 % správných odpovědí v každém ze tří dílčích úkolů: čtení s porozuměním, psaní a poslech s porozuměním (žalobce nezbytných 60 % dokonce nedosáhl v žádném z těchto úkolů). Protože žalobce nebyl úspěšný v písemné části, nebyl připuštěn k ústní části. O pravdivosti těchto informací nevyvstaly žádné pochybnosti a žalobce správnost dokumentace j. š. relevantně nezpochybnil. Podklady o průběhu jazykové zkoušky společně s vyjádřením j. š. tak v souladu s § 53 odst. 3 správního řádu vyvrátily pravdivost osvědčení o znalosti českého jazyka, které bylo podkladem pro udělení povolení k trvalému pobytu. Samotné zrušení tohoto osvědčení nebylo nutné. Navíc je třeba přisvědčit žalované, že pokud j. š. osvědčení sama nevydala (čemuž nasvědčuje i dokumentace k jazykové zkoušce), nemohla jej ani zrušit.
25. Žalobce namítl, že mu nemůže být k tíži skutečnost, že si k jednání před správním orgánem přivzal podpůrce, neboť na takový postup má právo. V tomto je potřeba dát

žalobci za pravdu. Takový postup samozřejmě je jeho právem, nicméně z napadeného rozhodnutí neplyne, že by tento fakt byl žalobci přikládán k tíži. Žalovaná sice podotkla, že žalobce si byl vědom toho, že má problémy v komunikaci v českém jazyce, o čemž svědčí i to, že si k jednání přivzal tlumočníka. Z napadeného rozhodnutí však naprosto zřejmě vyplývá, že tato poznámka nikterak neovlivnila závěr učiněný v napadeném rozhodnutí, neboť byla konstatována pouze jako podpůrný argument ke zjištěnému skutkovému stavu. I bez tohoto argumentu by správní orgány dospěly ke shodnému závěru, neboť rozhodné v dané věci je, že žalobce předložil osvědčení, jež se nezakládalo na pravdě. Nesplnění jazykové zkoušky je samo o sobě dostatečným důkazem o dosažené úrovni znalostí českého jazyka a přítomnost tlumočníka na ní nic nemění. Ani argumentace žalobce není korektní, neboť „podpůrce“ nebyl účasten podání žádosti, což je dle žalobce úkon nevyžadující tlumočení, nýbrž při seznamování s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření k nim, což je naopak úkon vyžadující bezpodmínečně znalost českého jazyka.

26. Vytýká-li žalobce žalované, že z napadeného rozhodnutí není zjistitelné, co podle ní spadá pod pojem podvodného jednání ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES, pak mu nelze přisvědčit. Jakkoli je pravdou, že se žalovaná touto otázkou zabývala pouze stručně, je z její argumentace uvedené na straně 8 napadeného rozhodnutí patrné, že podvodné jednání spatřovala v tom, že žalobce vědomě a nikoli v dobré víře předložil ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu osvědčení, které neodpovídalo skutečnosti. Napadené rozhodnutí tedy z tohoto důvodu nelze mít za nepřezkoumatelné (ani za nesprávné).
27. Co se týče osvědčení coby veřejné listiny a presumpci její správnosti, pozdější sdělení j. š. soud ve shodě se žalovanou považuje za spolehlivý důkazní prostředek vyvracející pravdivost osvědčení předloženého žalobcem, jestliže nebyly relevantně zpochybněny skutečnosti ve sdělení (či jeho přílohách) uvedené. Pro účely řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu postačí, že budou údaje uvedené v osvědčení o vykonání jazykové zkoušky ze strany j. š. účinně popřeny za pomoci autentických a relevantně nezpochybněných záznamů o průběhu zkoušky. Není nezbytné zjišťovat, kdo je odpovědný za vzniklou situaci, tj. kdo ve skutečnosti vystavil osvědčení o vykonání jazykové zkoušky a zda podpisy na něm jsou pravé (viz výše). Veřejná listina je totiž nadána pouze vyvratitelnou presumpcí správnosti, a proto i když není osvědčení zrušeno postupem podle § 156 odst. 2 správního řádu, je možné jím osvědčované skutečnosti účinně popřít prokázáním opaku, jako k tomu došlo v případě žalobce předložením jím vyplněných zkušebních archů, včetně jejich vyhodnocení zkušební komisí.
28. Soud s žalobcem nesouhlasí v tom, že správní orgány měly v řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu provést dokazování ohledně jeho jazykové vybavenosti a zrušit toto povolení jedině po zjištění, že žalobce skutečně nedosahoval úrovně A1. To, že žalobce v době rozhodné pro udělení povolení k trvalému pobytu nedosahoval požadované jazykové úrovně, totiž jednoznačně plynulo již z dokumentace k jazykové zkoušce, která je součástí správního spisu. Jakékoli další dokazování ohledně této problematiky by bylo nadbytečné.
29. Ve vztahu k tvrzení žalobce ohledně jeho dobré víry při převzetí osvědčení o znalosti českého jazyka a při jeho následném předložení k žádosti o povolení k trvalému pobytu soud předně podotýká, že ze správního spisu plyne, že žalobce dne 3. 6. 2015 absolvoval svůj opakovaný pokus. J. š. ve vyjádření ze dne 14. 12. 2015 sdělila, že se jedná o

opakovaný pokus, z evidenčního listu žalobce je v části přihlášení ke zkoušce uvedeno číslo pokusu 2. To ostatně potvrzuje též žalobce v žalobě. Je tedy zřejmé, že se nejednalo o žalobcův první pokus a musel znát konkrétní podmínky pro úspěšné absolvování jazykové zkoušky. Nesvědčí mu tedy dobrá víra. Soudu se stejně jako správním orgánům jeví jako neuvěřitelné, že by žalobci nebylo známo, že se jazyková zkouška skládá z písemné a ústní části a že k jejímu úspěšnému absolvování a zisku osvědčení o znalosti českého jazyka je nutné absolvovat obě tyto části úspěšně. Pokud se žalobce o konkrétní podmínky pro úspěšné složení jazykové zkoušky nezajímal a nezjistil si potřebné informace například od svých známých, z právních předpisů či od zkušební komise, pak tato skutečnost musí jít plně k jeho tíži. Navíc si i vzhledem k tomu, že žalobce nesplnil žádný ze tří dílčích úkolů v rámci písemné části na 60 %, lze jen stěží představit, že by ho snad mohli hodnotitelé při sdělování výsledků písemné části zmást například tím, že by konstatovali, že některý z dílčích úkolů splnil na potřebný počet bodů (či procentuální hranici). Jako ryze účelové a neuvěřitelné se tak jeví tvrzení žalobce, že sice neuspěl u žádného z dílčích úkolů písemné části a nebyl vůbec připuštěn k ústní části, ale přesto měl za to, že u jazykové zkoušky byl úspěšný a mohlo mu být po právu vydáno osvědčení o znalosti českého jazyka. Protože žalobce neabsolvoval ústní část zkoušky, nemůže obstát jeho tvrzení, že veškeré skutkové okolnosti nasvědčovaly úspěšnému složení zkoušky z jeho strany.

30. Žalobce si tedy měl a mohl být vědom toho, že údaje uvedené v jím předloženém osvědčení ze dne 3. 6. 2015 o znalosti českého jazyka, jež mělo svědčit o úspěšném složení jazykové zkoušky, neodpovídaly skutečnosti. Doložil-li žalobce toto osvědčení ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu (coby podstatnou náležitost této žádosti), dopustil se podvodného jednání ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES a současně tím byla naplněna podmínka pro zrušení platnosti vydaného povolení dle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
31. Nelze pak souhlasit ani s tím, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci, pokud se nezabývaly povědomím žalobce o konkrétním obsahu hodnocení jeho odpovědí v záznamových arších (odpovědních listech). Podstatné totiž je, že správní orgány správně zjistily a vyložily, proč musel mít žalobce povědomí o tom, že jazykovou zkoušku nesložil úspěšně.
32. Závěrem lze pro úplnost dodat, že žalobce nečinil v této věci spornou otázku přiměřenosti zásahu správních rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, a proto se soud touto problematikou nemohl zabývat.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

33. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
34. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.
35. Žalobci vznikla v průběhu soudního řízení povinnost zaplatit soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč. Poplatková povinnost tak v souhrnu činí 4 000 Kč. Žalobce však celkem uhradil na soudních poplatcích celkem 7 000 Kč (3 000 Kč dne 27. 2. 2018, 3 000 Kč dne 12. 3. 2018

a 1 000 Kč dne 19. 4. 2018). Soud proto rozhodl v souladu s § 10 odst. 1 větou druhou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, o vrácení přeplatku na soudním poplatku ve výši 3 000 Kč žalobci. Tato částka bude žalobci vyplacena v souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. června 2020

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
předseda senátu

